

25 มิถุนายน 2567

เรียน นายกสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย
นายกสมาคมบริษัทจัดการลงทุน
นายกสมาคมประกันชีวิตไทย
เลขาธิการสมาคมธนาคารไทย
เลขาธิการสมาคมธนาคารนานาชาติ
ผู้จัดการบริษัทหลักทรัพย์และผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าทุกแห่ง

ที่ ก.ล.ต.นป.(ว) 38 /2567 เรื่อง ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการขายและให้บริการ
เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนที่เป็นหน่วยลงทุนและตราสารหนี้

เพื่อประโยชน์ในการขายและให้บริการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนที่เป็นหน่วยลงทุน และตราสารหนี้แก่ผู้ลงทุนให้เหมาะสมกับคุณสมบัติ ความรู้ความเข้าใจ ฐานะ และความสามารถในการ รับผิดชอบต่อความเสี่ยงของผู้ลงทุน รวมถึงให้เป็นไปตามประกาศและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องประกอบกับ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (“สำนักงาน ก.ล.ต.”) ได้ปรับปรุง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดบทนิยามผู้ลงทุนสถาบัน (Institutional Investor: “II”) ผู้ลงทุนรายใหญ่ พิเศษ (ultra high net worth: “UHNW”) และผู้ลงทุนรายใหญ่ (high net worth: “HNW”)¹ โดยกำหนดให้ผู้ลงทุน UHNW และ HNW ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุนด้วย นอกเหนือจาก การมีฐานะทางการเงินตามระดับที่กำหนด

สำนักงาน ก.ล.ต. ขอชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติของผู้ประกอบธุรกิจในการขาย และให้บริการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนที่เป็นหน่วยลงทุนและตราสารหนี้โดยเฉพาะในเรื่อง การจัดประเภทลูกค้า² ตลอดจนการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายแก่ลูกค้า เพื่อให้มั่นใจว่า ผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงสูงหรือมีความซับซ้อนกว่าผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายแก่ Retail Investor จะมีการเสนอขายเฉพาะ ผู้ลงทุนที่มีคุณสมบัติด้านฐานะทางการเงิน และมีความรู้ความเข้าใจที่จะรับความเสี่ยงได้ตรงตามประเภท ผู้ลงทุนที่กำหนดไว้ในการเสนอขาย ดังนี้

¹ ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 39/2564 เรื่อง การกำหนดบทนิยามผู้ลงทุนสถาบัน ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ และผู้ลงทุนรายใหญ่ ลงวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2564 (“ประกาศ ที่ กจ. 39/2564”)

² ได้แก่ II UHNW HNW และผู้ลงทุนทั่วไป (“Retail Investor”)

1. ประกาศและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

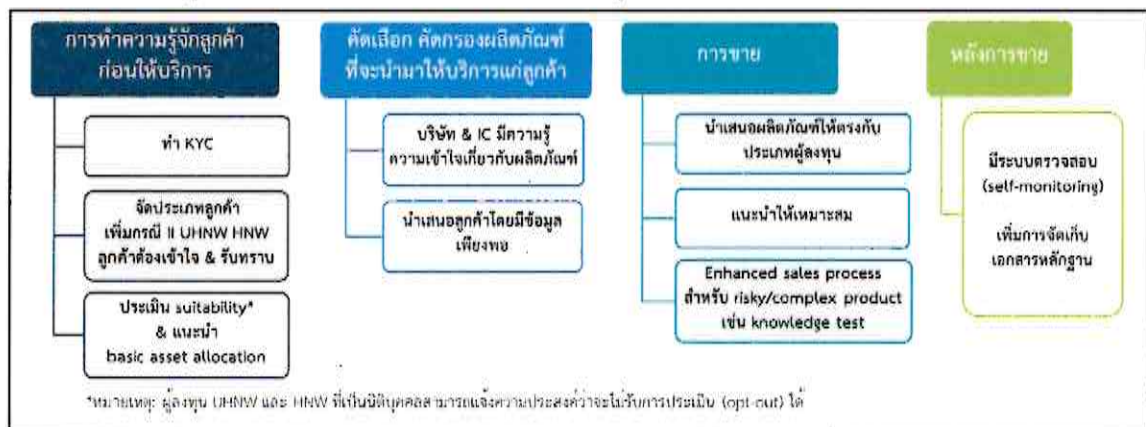
1.1 ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทธ. 35/2556 เรื่อง มาตรฐานการประกอบธุรกิจ โครงสร้างการบริหารงาน ระบบงาน และการให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์และผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ลงวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2556 (“ประกาศ ที่ ทธ. 35/2556”) ซึ่งมีข้อกำหนดครอบคลุมเรื่องการทำความรู้จักลูกค้า (“ทำ KYC”) การจัดประเภทลูกค้า การแนะนำและเสนอขายผลิตภัณฑ์ในตลาดทุน

1.2 ประกาศแนวปฏิบัติ ที่ นป. 2/2566 เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการขายและให้บริการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนที่เป็นหน่วยลงทุนและตราสารหนี้ ลงวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2566 (“ประกาศ ที่ นป. 2/2566”) ซึ่งกำหนดแนวทางปฏิบัติและตัวอย่างประกอบการขายและให้บริการเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ในตลาดทุนที่เป็นหน่วยลงทุนและตราสารหนี้ ซึ่งได้จัดทำและเผยแพร่ตั้งแต่ปี 2560 และแก้ไขล่าสุดเมื่อปี 2566

1.3 ประกาศแนวปฏิบัติ ที่ นป. 3/2566 เรื่อง แนวทางการพิจารณาคุณสมบัติด้านความรู้หรือประสบการณ์ของผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษและผู้ลงทุนรายใหญ่ ลงวันที่ 19 มิถุนายน พ.ศ. 2566 (“ประกาศ ที่ นป. 3/2566”) เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาคุณสมบัติลูกค้าสำหรับการพิจารณาลงทุนในผลิตภัณฑ์ในตลาดทุน ซึ่งได้จัดทำและเผยแพร่ตั้งแต่ปี 2565 และแก้ไขล่าสุดเมื่อปี 2566

2. ภาพรวมกระบวนการขาย

ประกาศ ที่ ทธ. 35/2556 กำหนดขั้นตอนเกี่ยวกับการทำ KYC การรู้จักผลิตภัณฑ์ที่จะนำเสนอแก่ลูกค้า รวมถึงการขายและการให้บริการลูกค้า ดังนี้

3. การทำความรู้จักลูกค้าก่อนให้บริการ

ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่ทำ KYC จัดประเภทลูกค้า และประเมินความเหมาะสมในการลงทุน (“suitability test”) ก่อนเปิดบัญชีเพื่อให้บริการหรือก่อนนำเสนอผลิตภัณฑ์แก่ลูกค้า นอกจากนี้ ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีการประเมิน suitability test ของผู้ลงทุนที่เป็น UHNW หรือ HNW เช่นเดียวกับ Retail Investor เว้นแต่เป็นกรณีนิติบุคคลที่จะแสดงความประสงค์เป็นลายลักษณ์อักษรว่าจะไม่รับการประเมินดังกล่าว (opt-out)

“ก.ล.ด. ดูแลตลาดทุน เพื่อให้คุณมั่นใจ”

กระดาษนี้ผลิตจากเยื่อเวียน 100%

4. การจัดประเภทลูกค้า

หลักการ: ผู้ประกอบธุรกิจมีกระบวนการพิจารณาที่ทำให้เชื่อมั่นได้ว่า ลูกค้าที่ขอรับการจัดประเภทเป็นผู้ลงทุน UHNW หรือ HNW ซึ่งมีฐานะทางการเงินตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และมีความรู้ความเข้าใจการลงทุนเพียงพอที่จะรับความเสี่ยงจากการลงทุน โดยลูกค้ารับทราบการจัดประเภทและผลจากการจัดประเภทดังกล่าวที่ทำให้ลูกค้าอาจได้รับการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงสูงหรือมีความซับซ้อนกว่าผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายแก่ Retail Investor

แนวปฏิบัติ:

ในกรณีที่ให้บริการลูกค้าที่เป็นบุคคลธรรมดาที่ได้รับการจัดประเภทเป็น Retail Investor หากลูกค้ามีความประสงค์จะลงทุนในผลิตภัณฑ์ที่มีข้อกำหนดหรือเงื่อนไขเป็นการเฉพาะ เช่น ผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายเฉพาะผู้ลงทุน UHNW หรือ HNW เป็นต้น หรือลูกค้ามีความประสงค์จะปรับปรุงข้อมูลของตนเองเพิ่มเติม ให้ผู้ประกอบธุรกิจปรับเปลี่ยนการจัดประเภทเป็นผู้ลงทุน UHNW หรือ HNW ได้ โดยผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดให้ได้มาซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ทั้งด้านฐานะทางการเงิน (ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกค้า) และด้านความรู้หรือประสบการณ์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อให้การพิจารณาจัดประเภทลูกค้าเป็นไปอย่างเหมาะสมและถูกต้องตามหลักเกณฑ์

4.1 การประเมินลูกค้าที่มีใช้ Retail Investor

ผู้ประกอบธุรกิจต้องรวบรวมข้อมูลของลูกค้าในเรื่องฐานะการเงิน ประสบการณ์ และความรู้เกี่ยวกับการลงทุนของลูกค้าอย่างเพียงพอเพื่อให้เชื่อมั่นได้ว่าลูกค้าเป็น II หรือ UHNW หรือ HNW ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด³

ในกรณีที่ลูกค้าให้ข้อมูลดังกล่าวด้วยการรับรองตนเอง (self-declared) ให้ผู้ประกอบธุรกิจพิจารณาความสอดคล้องกันของข้อมูลลูกค้า โดยมีการตรวจสอบ/สอบทานข้อมูลดังกล่าวเท่าที่สามารถกระทำได้ (best effort) มาประกอบการพิจารณาด้วย เช่น ข้อมูลเงินฝาก และพอร์ตการลงทุนของลูกค้า⁴ การพิจารณาความสอดคล้องของข้อมูลจากแหล่งอื่น การสอบถามสอบย้อนเพื่อให้มั่นใจว่าลูกค้าเข้าใจการลงทุน ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง และมีฐานะการเงินเพียงพอที่จะรับความเสี่ยงจากการลงทุนตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นต้น รวมถึงมีการบันทึกการดำเนินการและเหตุผลประกอบการพิจารณาดังกล่าวไว้ด้วย

ในกรณีที่ข้อมูลที่ได้รับจากลูกค้า หรือจากการพิจารณาจากข้อมูลอื่นแล้วยังไม่เพียงพอ ไม่เป็นปัจจุบันอย่างมีนัยสำคัญ หรือมีเหตุอันควรสงสัยอื่นใด ให้ผู้ประกอบธุรกิจจัดประเภทเป็น Retail Investor

³ ประกาศ ที่ กจ. 39/2564

⁴ หมายถึงหลักทรัพย์สินหรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า โดยรวมถึงหุ้นกู้และพันธบัตรที่ซื้อผ่านธนาคารพาณิชย์ รวมถึงสามารถนับพอร์ตการลงทุนกับบริษัทหลักทรัพย์ในเครือมารวมด้วยได้

ผู้ประกอบการต้องปรับปรุงข้อมูลลูกค้าให้เป็นปัจจุบันตามระยะเวลาที่หลักเกณฑ์กำหนด หรือหากพบว่าข้อมูลลูกค้ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ (เช่น ข้อมูลด้านความเสี่ยงเกี่ยวกับฐานะการเงิน) ผู้ประกอบการต้องพิจารณาปรับปรุงข้อมูลดังกล่าวก่อนถึงรอบระยะเวลาทบทวนด้วย

4.2 การสื่อสารกับลูกค้าที่ได้รับการจัดประเภทเป็นลูกค้าที่มีไข Retail Investor

ผู้ประกอบการต้องแจ้งผลการจัดประเภทลูกค้าเป็น II หรือ UHNW หรือ HNW รวมทั้งแจ้งสิทธิและผลที่ทำให้อาจได้รับการนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่มีผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงสูง หรือมีความซับซ้อนกว่าผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายแก่ Retail Investor ให้ลูกค้าทราบ และจัดเก็บหลักฐานที่แสดงว่าลูกค้าได้รับทราบด้วย

5. การนำเสนอผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายเฉพาะ II หรือ UHNW หรือ HNW

หลักการ: ผู้ประกอบการต้องนำเสนอผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับประเภทลูกค้า และผลิตภัณฑ์ที่มีไขสำหรับ Retail Investor ให้นำเสนอได้เฉพาะแก่ลูกค้าที่ได้รับการจัดประเภทตรงกับประเภทการเสนอขายผลิตภัณฑ์นั้น หรือลูกค้าที่ผู้ประกอบการพิจารณาข้อมูลเบื้องต้นแล้วเห็นว่า มีศักยภาพที่จะเข้าข่ายเป็น II หรือ UHNW หรือ HNW ตามประเภทการเสนอขายผลิตภัณฑ์ดังกล่าว

แนวปฏิบัติ:

5.1 ผู้ประกอบการต้องเข้าใจและมีข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่จะเสนอขายให้เพียงพอสำหรับการให้ข้อมูล คำแนะนำ คำเตือนความเสี่ยงแก่ลูกค้าได้ รวมถึงคนขาย (IC) ต้องมีความรู้ความเข้าใจในผลิตภัณฑ์ดังกล่าว และมีเอกสารประกอบการขายของผู้ประกอบการที่จัดทำเพื่อให้ลูกค้ามีข้อมูลเพียงพอต่อการตัดสินใจลงทุน

5.2 ผู้ประกอบการต้องไม่นำเสนอผลิตภัณฑ์ที่ขัดต่อกฎหมาย หรือหลักเสี่ยงหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งไม่สนับสนุนการเสนอขายผลิตภัณฑ์ที่มีได้มีไว้เพื่อการระดมทุนต่อผู้ลงทุนภายนอก เช่น ตัวเงินที่ไม่ใช่หลักทรัพย์⁵

5.3 ในกรณีเป็นการนำเสนอผลิตภัณฑ์สำหรับเสนอขาย UHNW หรือ HNW ต่อผู้ลงทุนที่มีศักยภาพจะเป็นลูกค้าดังกล่าว ผู้ประกอบการต้องทำ KYC และจัดประเภทลูกค้าให้แล้วเสร็จก่อนที่ผู้ลงทุนจะตกลงซื้อหรือลงทุนในผลิตภัณฑ์ดังกล่าว เพื่อให้มั่นใจว่าเสนอขายผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับประเภทลูกค้า

⁵ เนื่องจากสำนักงาน ก.ล.ด. ได้ปรับปรุงประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ. 5/2567 เรื่อง การกำหนดลักษณะของตัวเงินที่เป็นหลักทรัพย์ ลงวันที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2567 เพื่อให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับทางปฏิบัติของภาคเอกชน โดยตัวเงินที่ไม่ใช่หลักทรัพย์ไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ที่มีการกำกับดูแลเฉพาะตัวเงินที่ออกเพื่อจัดหาเงินทุนจากประชาชนเป็นการทั่วไป

5.4 หากผู้ประกอบการธุรกิจจะมีการสื่อสารข้อมูลหรือโฆษณาผลิตภัณฑ์เป็นการทั่วไป ผู้ประกอบการธุรกิจต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนด หรือเงื่อนไขต่าง ๆ ของผลิตภัณฑ์ที่ชัดเจน เช่น หากมีการให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายเฉพาะผู้ลงทุน UHNW หรือ HNW ผ่านช่องทางสื่อสารสาธารณะ (เช่น วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ เป็นต้น) หรือช่องทางดิจิทัลที่เป็นทางการของผู้ประกอบการธุรกิจ (เช่น Website Line official เป็นต้น) ผู้ประกอบการธุรกิจอาจมีการแยกช่องทางการสื่อสารออกจาก Retail Investor หรือหากเป็นช่องทางสื่อสารที่ใช้กับผู้ลงทุนทุกประเภท ผู้ประกอบการธุรกิจต้องมีการระบุให้เห็นได้อย่างชัดเจนตั้งแต่แรกว่าผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเสนอขายเฉพาะผู้ลงทุน UHNW หรือ HNW เท่านั้น เพื่อสื่อสารให้ Retail Investor ทราบว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ Retail Investor ไม่สามารถลงทุนได้ เป็นต้น

นอกจากนี้ หากมีการสื่อสารข้อมูลเพื่อการเสนอขายผลิตภัณฑ์ไม่ว่าการนำเสนอจะดำเนินการในรูปการพบผู้ลงทุน (face to face) หรือการส่งข้อมูลผ่านช่องทางดิจิทัลที่เป็นทางการของผู้ประกอบการธุรกิจ ผู้ประกอบการธุรกิจต้องเสนอขายผลิตภัณฑ์ให้ถูกต้องและเหมาะสมกับประเภทลูกค้า หรือเสนอขายแก่ผู้ลงทุนที่มีข้อมูลเบื้องต้นว่ามีศักยภาพจะได้รับการจัดประเภทดังกล่าวเท่านั้น

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการธุรกิจสามารถใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาดำเนินการที่แตกต่างไปจากที่มีการระบุในแนวทางปฏิบัติข้างต้นได้ โดยการดำเนินการดังกล่าวยังคงต้องอยู่ภายใต้หลักการและข้อกำหนดของหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ ทั้งนี้ สำนักงาน ก.ล.ต. ขอเสนอชื่อเจ้าหน้าที่สำหรับการติดต่อสอบถามคือ นางสาวชวัลนุช สกุลเวสสะอนันต์ เจ้าหน้าที่บริหาร โทรศัพท์ 0-2033-9729 email: chawannuch@sec.or.th และนางสาวกุลพัช ศรคุปต์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โทรศัพท์ 0-2263-6071 email: kunpatu@sec.or.th

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรอนงค์ บุชราตระกุล)

เลขาธิการ

ฝ่ายนโยบายธุรกิจหลักทรัพย์

โทรศัพท์ 0-2033-9729

